

Csomagolás és kereskedelmi csomagolás egy kis élelmiszer boltban 2010.

Termékdíj-fizetési kötelezettség megállapítása és levonási jogosultságok alkalmazása a gyakorlatban a 2010.01.01-től hatályos termékdíjas jogszabályok alapján

1. Élelmiszerbolt tevékenységének bemutatása (háttér-információk)

Éjjel-nappal nyitva tartó, 49 m² alapterületen működő élelmiszerbolt termékdíj-fizetési kötelezettségének megállapítása céljából számba veszi azokat a tevékenységeket, amelyek során termékdíjköteles termék forgalomba hozatala vagy saját célú felhasználása történik. Ez alapján az alábbi, termékdíj-fizetési kötelezettséggel járó tevékenységeket állapítja meg:

- a) papírzacskó biztosítása a vásárlóknak a kenyerek, kiflik, zsömlék, egyéb péksütemények becsomagolásához az eladótérben;
- b) társított (papír-műanyag) csomagolópapír felhasználása a felvágottak, sajtok pultból történő kiadásához;
- c) műanyag zacskók biztosítása a vásárlóknak a zöldségek, gyümölcsök becsomagolásához az eladótérben;
- d) műanyag (bevásárló-reklám) táskák biztosítása a pénztárnál a vevőknek az általuk megvásárolt termékek elviteléhez (elszállításához);
- e) szórólapok megrendelése egy nyomdától a havi akciós termékek reklámozása érdekében.

A fenti tevékenységek során megjelenő termékdíjköteles termékek az alábbiak:

- 1) csomagolás - a-b-c) pontok;
- 2) kereskedelmi csomagolás - d) pont;
- 3) reklámhordozó papír - e) pont.

A fenti termékdíjköteles termékek közül:

- 1) *tömeg alapú* termékdíj-fizetési kötelezettség keletkezik az a), b) és c) pontokban foglalt **csomagolások** után, az egyes csomagolások anyaga szerinti elkülönítendő termékdíj-tételekkel;
- 2) *tömeg alapú* termékdíj-fizetési kötelezettség keletkezik a d) pontban foglalt **kereskedelmi csomagolás** után, a kereskedelmi csomagolásra vonatkozó termékdíj-tétellel;
- 3) *tömeg alapú* termékdíjat kell fizetni az e) pontban foglalt **reklámhordozó papír** után.

2. Csomagolás után keletkező termékdíj-fizetési kötelezettség meghatározása, a csomagolás anyaga szerint

Az élelmiszerboltnak elkülönítve kell nyilvántartania az 1. fejezet a-b-c) pontjaiban bemutatott tevékenységek keretében csomagolásra felhasznált (vagy a vásárlók számára csomagolási célból biztosított) csomagolóanyagokat, csomagolóeszközöket. Alapesetben a termékdíj-fizetési kötelezettség a csomagolás első belföldi forgalomba hozatalakor keletkezik, ami az élelmiszerbolt esetében a gyakorlatban azt jelenti, hogy vezetni kell az adott csomagolóanyagok, csomagolóeszközök havi fogyását (ehhez esetlegesen a napi fogyás vezetése is szükséges lehet). A havonta csomagolási célból felhasznált csomagolóanyagok, csomagolóeszközök tömege lesz a termékdíj-fizetési kötelezettség alapja.

Figyelem! Az élelmiszerbolt dönthet úgy, hogy a csomagolás esetében az egyes csomagolási összetevők (csomagolóanyagok, csomagolóeszközök) **készletre történő felvételének napján** keletkezteti a termékdíj-fizetési kötelezettséget. Sok esetben ugyanis könnyebb lehet a készletre vett mennyiségek nyomon követése, mint a havi fogyás pontos vezetése. A készletre vétel napjának, mint a termékdíj-fizetési kötelezettség keletkezési időpontjának választásához azonban teljesíteni kell a termékdíj-törvényben előírt feltételeket. Többek között erről a döntésről a tárgyévvel megelőző év december 20-áig bejelentést kell tenni a vámhatóság részére, amelyre a tavalyi évben a KT09-BEJKE nyomtatvány 3.0 verziójának használatával nyílt lehetőség. Ezt követően a tárgyévvel megelőző év december 31-én, a készleten levő termékdíjköteles termékekről leltárt kell készíteni és ezek után a termékdíjat – a tárgyévben érvényes termékdíjtétel mértékével – tárgyév január 20-ig be kell vallani és meg kell fizetni. (Ez utóbbi bevallást 2010-re, mint tárgyévre vonatkozóan 2010. január 20-áig a **KT09-KESZ nyomtatványcsomag** használatával kellett megtenni.) Ezt követően a tárgyévben már a készletre vett mennyiségek jelentik a termékdíj alapját és a készletre vételkor keletkezik a díjfizetési kötelezettség. *(A részletes szabályokról bővebb információ található*

a Termékdíj Tanácsadó Portálon tavaly megjelent „Termékdíj-fizetési kötelezettség keletkezése készletre vétellel I-II-III.” című szakcikkekben, amelyek az „Szakcikk” menüpont alatt érhetőek el.)

A jelen példában szereplő élelmiszerbolt 2009. december 20-áig nem tett bejelentést a vámhatóság felé a „készletre történő felvételének napján keletkező termékdíj-fizetési kötelezettség” választásáról, így 2010-ben az általa csomagolási célból felhasznált, illetve vevőknek biztosított csomagolóanyagok, csomagolóeszközök forgalomba hozatalát (fogyását) kell vizsgálnia minden hónapban. Ezek alapján az alábbi mennyiségeket tudja havonta megállapítani a termékdíj-fizetési kötelezettsége alapjaként:

- papírzacskó fogyása egy adott hónapban: 1500 db (10 gramm / db), 15 kg
- társított (papír-műanyag) csomagolóanyag fogyása egy adott hónapban: 200 ív (100 gramm / ív), 20 kg, amelyből 10 kg papír, 10 kg műanyag (a társított csomagolóeszköz az egyes összetevőire fizikai úton szétválasztható, az egyes összetevők aránya 50-50%, ezért az egyes anyagfajtákat termékdíj-fizetés szempontjából külön kell kezelni);
- műanyag zacskó fogyása egy adott hónapban: 1000 db (5 gramm / darab), 5 kg

Az élelmiszerbolt által csomagolási célra felhasznált csomagolási összetevők fogyása 2010 első negyedévében – a gyakorlati példa áttekinthetősége kedvéért – minden hónapban azonos mennyiségeket mutat. Ez alapján a belső nyilvántartás a következőképpen alakul:

	Csomagolási összetevő	Egységnyi tömeg	Fogyás I. hó		Fogyás II. hó		Fogyás III. hó		Fogyás összesen	
			db	kg	db	kg	db	kg	db	kg
1.	papír zacskó	10 gr / db	1500	15	1500	15	1500	15	4500	45
2 a	papír (társítottból)	100 gr / ív	200	10	200	10	200	10	600	30
2 b	műanyag (társítottból)			10		10		10		30
3.	műanyag zacskó	5 gr / db	1000	5	1000	5	1000	5	3000	15

Az élelmiszerbolt fizetési kötelezettsége a fenti termékdíjköteles csomagolások után a belső nyilvántartások alapján az adott tárgynegyedévben az alábbiak szerint alakulna **teljes termékdíj fizetés** esetén:

	KT kód	Megnevezés	Termékdíj alapja (kg)				Termékdíj-tétel (Ft/kg)	Mentesség mértéke	Kötelezettség g (Ft)
			I	II	III	Σ			
1.	43900B1	papír csomagolás	25	25	25	75	16	0%	1.200
2.	41900B1	műanyag csomagolás	10	10	10	30	36	0%	1.080
3.	41800B1	műanyag zsák és zacskó	5	5	5	15	36	0%	540
Csomagolás után keletkező termékdíj-fizetési kötelezettség összesen:									2.820

Figyelem! Az élelmiszerbolt a fenti csomagolási összetevőkből csomagolást hoz létre, ezért a csomagolási hulladék gyártókra vonatkozó visszavételi és hasznosítási kötelezettségeinek is eleget kell tennie, hiszen „a csomagolásról és a csomagolási hulladék kezelésének részletes szabályairól szóló 94/2002. (V. 5.) Korm. rendelet” 6. §-ának rendelkezései rá is vonatkoznak. Az élelmiszerbolt a csomagolási hulladék visszavételi és hasznosítási kötelezettségét teljesítheti egyéni teljesítőként, vagy csatlakozhat hasznosítást koordináló szervezethez, ezáltal mentességet szerezhet az anyagfajtánként elkülönített csomagolások termékdíja alól. A bevallási kötelezettségét azonban mentesség esetén is teljesítenie kell!

A példában szereplő élelmiszerbolt csomagolási hulladék hasznosítását koordináló szervezethez csatlakozott, így rajta keresztül az anyagfajtánként elkülönített csomagolások termékdíja alól teljes, illetve ezen belül az ún. „eladótéri” műanyag zacskók esetében részleges termékdíj alóli mentességben részesül.

Figyelem! 2010. január 1-jétől életbe lépő új szabály, hogy a forgalmazás helyén, a forgalmazott termékekhez adott 3923 21 és 3923 29 vámtarifaszámú műanyag zsák és zacskó csomagolás – kivéve a műanyag (bevásárló-reklám) táskák – esetében a teljes termékdíj alóli mentesség kiegészítő feltétele, hogy a kötelezett ezzel megegyező használati célú, környezetbarát védjeggyel rendelkező csomagolást, a csomagolás helyén meghatározott arányban („m^t”) forgalomba hozzon. (Az „m^t” arány 2010-ben 30%,

2011-ben 40%, 2012-ben 50%). Az „mt” arány teljesítésével történő teljes mentesség megszerzéséhez mentességi kérelmet kell benyújtani az Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főfelügyelőséghez az 53/2003. Korm. rendelet 2. sz. mellékletében foglalt adattartalommal. Amennyiben a kötelezett az „mt” arány teljesítéséhez kötődő mentességi engedéllyel nem rendelkezik, úgy a mentesség mértéke az említett műanyag zsák és zacskó csomagolások esetében nem haladhatja meg a 80%-ot.

Jelen példában szereplő élelmiszerbolt nem rendelkezik a műanyag zsákok és zacskók termékdíja alóli teljes mentességhez szükséges mentességi engedéllyel, így az általa a vásárlóknak a zöldségek, gyümölcsök becsomagolásához biztosított műanyag zacskók termékdíja alól a hasznosítást koordináló szervezeten keresztül csupán 80%-os mentességet tud szerezni.

Az élelmiszerbolt fizetési kötelezettsége a termékdíjköteles csomagolások után a belső nyilvántartások alapján az adott tárgyegyedévben az alábbiak szerint alakul **termékdíj alóli mentesség** esetén:

	KT kód	Megnevezés	Termékdíj alapja (kg)				Termékdíj-tétel (Ft/kg)	Mentesség mértéke	Kötelezettség g (Ft)
			I	II	III	Σ			
1.	43920B1	papír csomagolás	25	25	25	75	16	100%	0
2.	41920B1	műanyag csomagolás	10	10	10	30	36	100%	0
3.	41820B1	műanyag zsák és zacskó	5	5	5	15	36	80%	108
Csomagolás után keletkező termékdíj-fizetési kötelezettség összesen:									108

A fenti adatokat a negyedéves termékdíj-fizetési kötelezettségről szóló bevallások benyújtására szolgáló **KT10-BEV nyomtatványcsomag „BEV” lapján** kell szerepeltetni.

3. Kereskedelmi csomagolás után keletkező termékdíj-fizetési kötelezettség meghatározása (műanyag bevásárló-reklám táskák)

Az élelmiszerboltnak elkülönítve kell nyilvántartania a vásárlóknak a pénztárnál adott műanyag (bevásárló-reklám) táskákat, amelyek a csomagoláson belül a kereskedelmi csomagolások csoportjába tartoznak. Műanyag (bevásárló-reklám) táskának minősülnek – a termékdíj-törvényben 2009. június 1-jétől életbe lépett definíció szerint – a fogyasztói- vagy gyűjtőcsomagolt, illetve csomagolatlanul forgalmazott kiskereskedelmi termékek, áruk, reklámanyagok *szállítására szolgáló* hajlékonyfalú hordtasak vagy hordtáska csomagolások.

Figyelem! A kereskedelmi csomagolások után 2010. január 1-jétől **tömeg alapon** keletkezik a termékdíj-fizetési kötelezettség, amelyet az anyagfajtánként elkülönített csomagolásoktól eltérően kell kezelni. A kereskedelmi csomagolásokra 2010-től önálló, tömeg alapú termékdíj-tételek vonatkoznak.

Az élelmiszerbolt havonta vizsgálja a műanyag (bevásárló-reklám) táskák fogyását, amely alapján meg tudja határozni az ezek után keletkező termékdíj-fizetési kötelezettsége alapját:

- műanyag (bevásárló-reklám) táskák fogyása egy adott hónapban: 300 db (20 gramm / darab), 6 kg

Ez alapján az egyes csomagolási összetevőket és azok fogyását tartalmazó belső nyilvántartás 2010 első negyedévében az alábbi sorral egészül ki:

	Csomagolási összetevő	Egységnyi tömeg	Fogyás I. hó		Fogyás II. hó		Fogyás III. hó		Fogyás összesen	
			db	kg	db	kg	db	kg	db	kg
4.	műanyag (bevásárló-reklám) táskák	20 gr / db	300	6	300	6	300	6	900	18

Az élelmiszerbolt fizetési kötelezettsége a műanyag (bevásárló-reklám) táskák után a belső nyilvántartások

alapján az adott tárgynegyedévben az alábbiak szerint alakul:

	KT kód	Megnevezés	Termékdíj alapja (kg)				Termékdíj-tétel (Ft/kg)	Mentesség mértéke	Kötelezettség g (Ft)
			I	II	III	Σ			
4.	4MT00B1	műanyag (bevásárló-reklám) táska	6	6	6	18	1.900	0%	34.200

A fenti adatokat ugyancsak a negyedéves termékdíj-fizetési kötelezettségről szóló bevallások benyújtására szolgáló KT10-BEV nyomtatványcsomag „BEV” lapján kell szerepeltetni.

Figyelem! A 2010. január 1-jétől hatályos új szabályok szerint a kereskedelmi csomagolások, így a műanyag (bevásárló-reklám) táskák esetében termékdíj-mentesség nem szerzhető. Az egyéni teljesítőként, vagy hasznosítást koordináló szervezettel kötött átvállalási szerződés alapján szerzett mentesség tehát csak a kereskedelmi csomagolásnak nem minősülő csomagolásokra vonatkozik. A kereskedelmi csomagolások után keletkezett termékdíj-fizetési kötelezettségüket a kötelezettek meghatározott levonási jogosultságok igénybevételével csökkenthetik, amelyeket az adott tárgyidőszakra vonatkozó bevallásaik során érvényesíthetnek. Ez természetesen a műanyag (bevásárló-reklám) táskákra is vonatkozik. (A levonási jogosultság érvényesítésével kapcsolatos részletes szabályokról a Termékdíj Tanácsadó Portálon idén megjelent „A kereskedelmi csomagolásra vonatkozó szabályok, levonási lehetőségek 2010-ben.” című szakcikkben tájékozódhatnak.)

A következő fejezetben azt vizsgáljuk meg, hogy az élelmiszerbolt a műanyag (bevásárló-reklám) táska, mint kereskedelmi csomagolás után keletkező termékdíj-fizetési kötelezettségét milyen esetekben és feltételekkel tudja csökkenteni a megfelelő levonási jogosultságok igénybevételével. Célunk nem a levonási szabályok jogszabályok szerinti részletes, elméleti ismertetése, hanem annak gyakorlati alkalmazásának bemutatása.

4. Kereskedelmi csomagolás után keletkező termékdíj-fizetési kötelezettségből érvényesíthető levonások meghatározása (műanyag bevásárló-reklám táska)

Az élelmiszerbolt a termékdíj-törvény 5/E. § (1) bekezdése szerinti, ún. 70%-os levonási lehetőséget alkalmazhatja, ha az adott tárgynegyedévben a kötelezettségébe tartozó **összes csomagolás mennyiség** (kereskedelmi és nem kereskedelmi csomagolás) vonatkozásában a felső hasznosítási arány (2010-ben: 56%) teljesítését igazolja úgy, hogy emellett az anyagában történő hasznosítás mértéke a teljes mennyiségre, illetve a hasznosítás mértéke csomagolás anyagonként eléri az 53/2003. Korm. rendelet 1. sz. mellékletének b) pontjában előírt arányszámokat. A hasznosítási arányok teljesítését az élelmiszerbolt a hasznosítást koordináló szervezete által adott igazolás adataival fogja igazolni.

Az élelmiszerbolt a termékdíj-törvény 5/E. § (2) bekezdése alapján – egy adott tárgyidőszakban – további levonási jogosultságot érvényesíthet, amennyiben a műanyag (bevásárló-reklám) táskából keletkezett hulladék **anyagában történő hasznosítását** igazolja. Ebben az esetben a műanyag (bevásárló-reklám) táskából keletkezett hulladék adott tárgyidőszakban igazoltan anyagában hasznosított mennyisége után keletkező termékdíj-fizetési kötelezettségének 100 %-át levonhatja a befizetési kötelezettségéből. Az anyagában való hasznosítási mennyiséget az élelmiszerbolt ugyancsak a hasznosítást koordináló szervezete adataival fogja igazolni.

Nézzük meg, hogy milyen, a koordináló szervezet által biztosított hasznosítási adatokkal tudja az élelmiszerbolt az előbbi két levonási jogosultságot alátámasztani!

A koordináló szervezet által 2010. év első negyedévére kiadott, a teljes csomagolásmennyiség vonatkozásában a **felső hasznosítási arány** teljesülését alátámasztó igazolás az alábbi, az élelmiszerboltra jutó hasznosítási mennyiségeket tartalmazza:

KIBOCSÁTÁSI ADATOK				HASZNOSÍTÁSI ADATOK			
	KT kód	Megnevezés	Kibocsátás (kg)	HKT kód	Megnevezés	Hasznosítás (kg)	Hasznosítási arány (%)
1.	43920B1	papír csomagolás	75	1 400 43990	hasznosított papír csom.	60	80

						hulladék		
2.	41920B1	műanyag csomagolás	30	63	1 400 41990	hasznosított műanyag csom. hulladék	18	28,57
3.	41840B1	műanyag zsák és zacskó	15					
4.	4MT00B1	műanyag (bevásárló-reklám) táska	18					
		ÖSSZES KIBOCSÁTÁS	138			ÖSSZES HASZNOSÍTÁS	78	56,52

A fentiekén túlmenően a koordináló szervezet által 2010. év első negyedévére kiadott igazolás a műanyag (bevásárló-reklám) táskákra vonatkozóan az alábbi az élelmiszerboltra jutó **anyagában való hasznosítási mennyiségeket** tartalmazza:

KIBOCSÁTÁSI ADATOK				HASZNOSÍTÁSI ADATOK		
	KT kód	Megnevezés	Kibocsátás (kg)	HKT kód	Megnevezés	Hasznosítás (kg)
1.	4MT00B1	műanyag (bevásárló-reklám) táska	18	1 410 4MT90	any. haszn. műanyag (bev.-reklám) táska hulladék	2

A koordináló szervezet által kiadott igazolásban szereplő hasznosítási adatokat a negyedéves termékdíj-fizetési kötelezettségről szóló bevallások benyújtására szolgáló KT10-BEV nyomtatványcsomag levonást részletező, ún. „UHB” lapján kell szerepeltetni.

A fenti adatok alapján megállapítható, hogy az élelmiszerbolt 2010 első negyedévében jogosult egyrészt a kereskedelmi csomagolás – jelen esetben a műanyag (bevásárló-reklám) táska – után keletkező termékdíj-fizetési kötelezettsége esetében a 70%-os levonás alkalmazására, továbbá a fennmaradó termékdíjból az anyagában hasznosított műanyag (bevásárló-reklám) táska mennyiség (2 kg) után a 100%-os levonás alkalmazására az alábbiak szerint:

	KT kód	megnevezés	Mennyiség (kg)	Termékdíj-tétel (Ft/kg)	Levonható összeg (Ft)
1.	4MT71B1	műanyag (bevásárló-reklám) táska	18	1.330 (1.900 * 0,7)	23.940
2.	4MT72B1	műanyag (bevásárló-reklám) táska	2	1.900 (1.900 * 1,0)	3.800
Levonható termékdíj összege összesen:					27.740

A fenti adatokat a negyedéves termékdíj-fizetési kötelezettségről szóló bevallások benyújtására szolgáló KT10-BEV nyomtatványcsomag „VIS” lapján kell szerepeltetni.

Érdemes felhívni a figyelmet az egyes levonási jogosultságok bevallásban történő érvényesítése során a Környezetvédelmi Termékdíj Kódok (KT kódok) 4-5. számjegyében a 71-es és 72-es végzések megfelelő alkalmazására. A KT kódok felépítését és az egyes számjegyek jelentését a 10/1995. (IX. 28.) KTM rendelet 7. sz. mellékletének I. pontja tartalmazza. Ez alapján a kereskedelmi csomagolások esetében érvényesítendő termékdíj-levonások alkalmával:

- a **71-es** végzést kell használni a KT kód 4-5. számjegyében akkor, ha a kereskedelmi csomagolás termékdíja a Kt. 5/E.§ (1) bekezdése szerint a felső hasznosítási arány teljesítésével a 70%-os levonásra kerül;
- a **72-es** végzést kell használni a KT kód 4-5. számjegyében akkor, ha a kereskedelmi csomagolás termékdíja a Kt. 5/E.§ (2) bekezdése szerint a nem újrahasználatos kereskedelmi csomagolás

anyagában történő hasznosítása után 100%-os levonásra kerül és a hasznosított mennyiség a 71-es kódnál is elszámolásra került.

Az élelmiszerbolt a fenti szabályoknak megfelelően alkalmazza bevallásában a 71-es és 72-es kódokat a KT kód 4-5. számjegyében.

A levonási jogosultságok alkalmazásával az élelmiszerbolt a műanyag (bevásárló-reklám) táskák után a tárgynegyedévben keletkező 34.200 Ft-os teljes fizetési kötelezettsége összesen 27.740 Ft-tal csökkenthető, így a termékdíj nettó összege a műanyag (bevásárló-reklám) táskák után **6.460 Ft** lesz.

5. Termékdíj-fizetési kötelezettség a reklámhordozó papír után

Az élelmiszerbolt által a nyomdától megrendelt, akciós termékek reklámozására szolgáló szórólapok után tömeg alapú termékdíj-fizetési kötelezettség keletkezik, hiszen a reklámhordozó papírok esetében az első belföldi forgalomba hozó (nyomda) első vevője a termékdíj-fizetésre kötelezett, vagyis az élelmiszerbolt. A reklámhordozó papírok termékdíja alól mentesség megszerzésére nincs lehetőség.

A nyomdától beszerzett szórólapok mennyisége egy adott hónapban: 60 kg, az adott tárgynegyedévben összesen 180 kg. A Kt. szerinti termékdíj-tétel: 26 Ft/kg. A negyedéves termékdíj-fizetési kötelezettség alakulása ez alapján:

	KT kód	Megnevezés	Termékdíj alapja (kg)				Termékdíj-tétel (Ft/kg)	Mentesség mértéke	Kötelezettség (Ft)
			I	II	III	Σ			
1.	90000B4	reklámhordozó papír	60	60	60	180	26	0%	1.560

A fenti adatokat a negyedéves termékdíj-fizetési kötelezettségről szóló bevallások benyújtására szolgáló KT10-BEV nyomtatványcsomag „BEV” lapján kell szerepeltetni.

Fekete Balázs

2010. május